

Bijlage bij nota Startersbeleid provincie Flevoland

Actieplan starters

2004-2007

Inhoudsopgave:

	Blz.
1. Inleiding	2
2. Beleidsthema's, actiepunten en projecten/projectideeën uit de nota startersbeleid	3
3. Samenwerking, middelen en projectmogelijkheden	5
4. Projecten 2004 / 2005	7
5. Beoogd resultaat 2007	13

1. Inleiding.

In de huidige economie zijn innovatie en ondernemerschap belangrijke elementen. Starters leveren een belangrijke bijdrage aan de duurzame groei van de economie. Zij zijn niet alleen de bron van nieuwe werkgelegenheid maar jagen ook de concurrentie en innovatie aan. Juist in deze tijd, waar de economie onder druk staat, is een toename (ook in kwalitatief opzicht) van het aantal starters zeer gewenst.

In Nederland staat men positief tegenover het ondernemerschap. Toch zetten nog te weinig mensen daadwerkelijk de stap naar het ondernemerschap. Uit recente cijfers van de Kamer van Koophandel blijkt dat het aantal starters in Flevoland zich al enkele jaren op een niveau van rond de 1400 beweegt, een behoorlijk potentieel voor nieuwe werkgelegenheid derhalve. In Flevoland starten relatief meer mensen een eigen onderneming dan in de rest van Nederland. Het aantal faillissementen daarentegen neemt snel toe, deels betreft dit starters.

Een toename van het aantal geslaagde starters doet het mes aan meerdere zijden snijden: de werkgelegenheid neemt toe (startende bedrijven vertonen als ze de moeilijke fase door zijn vaak een snelle groei), het aantal faillissementen neemt af en de productiestructuur wordt versterkt.

Een ondernemend Flevoland is goed voor de economie. En een ondernemende houding is goed voor de arbeidsmarkt. De provincie zet zich in de komende jaren dan ook in om het ondernemerschap in Flevoland te stimuleren en startende ondernemers in Flevoland betere kansen te geven. De eerste stap hiertoe was het opstellen van het provinciale startersbeleid waarmee de commissie Werk op 9 oktober heeft ingestemd.

In de nota "Startersbeleid provincie Flevoland" is in hoofdlijnen aangegeven op welke wijze het beleid zal worden ingevuld. Hieraan voorafgaand is een traject doorlopen om te komen tot een breed afgestemd en gedragen startersbeleid. Bij de behandeling van de begroting, dienstjaar 2004, hebben Provinciale Staten additioneel € 75.000,-- gealloceerd ten behoeve van de uitvoering van dit beleid.

In dit actieplan wordt een concrete vertaalslag gemaakt van het startersbeleid van de provincie Flevoland voor de korte- en middellange termijn.

Het Actieplan Starters kent drie speerpunten (beleidsthema's). Op de eerste plaats het stimuleren van ondernemerschap in algemene zin. Zo moeten starters bijvoorbeeld niet door teveel regelgeving in hun ontwikkeling belemmerd worden. Op de tweede plaats door de Flevolandse bevolking ondernemender te maken. Het zelfstandig ondernemerschap als carrièreperspectief moet vanzelfsprekend zijn. En op de derde plaats door te werken aan een betere infrastructuur en voorzieningen voor starters.

Het actieplan wordt vertaald in een operationele cyclus van jaarprogramma's. Deze worden tevens vastgelegd in het tweejaarlijkse "Uitvoeringsprogramma REOF". In het voorliggende stuk is voor de periode 2004 - 2007 het *Actieplan Starters* opgesteld. Voornoemde beleidsthema's worden geconcretiseerd in een aantal actiepunten.

De actiepunten worden vervolgens geoperationaliseerd in een aantal mogelijke projecten en/of projectideeën (zie paragraaf 4).

2. Beleidsthema's, actiepunten en projecten/projectideeën uit de nota startersbeleid.

In het nota startersbeleid zijn een drietal beleidsthema's genoemd, alsmede een aantal actiepunten daarbinnen. Deze actiepunten worden ondersteunt door concrete projectideeën. In het onderstaande wordt hiervan een korte opsomming gegeven.

Beleidsthema 1: Het stimuleren van het aantal starters.

Beschrijving:

Het primaire doel is het verhogen van het aantal starters en prestarters en het wegnemen van overbodige knelpunten. De wens hierbij is om het aantal geslaagde starters in kwantitatieve zin te laten toenemen. Mogelijke acties hierbij zijn:

Actie 1: Regelgeving verminderen

- Startersvriendelijke houding creëren
- Deregulering
- Lobbyen in Den Haag en Brussel

Beleidsthema 2: Bewustwording, kennis en vaardigheden.

Beschrijving:

Dit thema haakt in op twee aspecten van de primaire doelstelling van het startersbeleid, namelijk het toenemen van het aantal geslaagde starters en het verhogen van de kwaliteit van de starter.

Actie 2: Imagocampagne

- Flevolandse startersprijzen / ondernemersprijzen
- Startersparadijs (campagne t.a.v. startersvoordelen in Flevoland)
- Ondernemerschap inbrengen op onderwijsinstellingen (zie ook beleidsthema 2)

Actie 3: Onderwijs en ondernemerschap

- Miniondernemingen
- Da's pas ondernemen

Actie 4: Stimuleren / verbeteren ondernemerscompetenties

- Starterstraject
- Cursussen 'Startend ondernemer'
- Commissarissen

Beleidsthema 3: Infrastructuur en voorzieningen starters.

Beschrijving:

Dit beleidsthema richt zich op de adviesinfrastructuur en voorzieningen ten behoeve van de starters. Op dit terrein is na analyse een aantal (mogelijke) witte vlekkenesignaleerd.

Actie 5: Financiering

- Venture capital voor (door)starters in kaart brengen

Actie 6: Huisvesting

- Vastgoedbank startende ondernemers
- Startersverzamelgebouwen (afhankelijk van initiatief gemeenten)

Actie 7: Startersnetwerk

- Netwerk van startersadviseurs
- Virtueel startersloket
- Bedrijfsopvolging

Actie 8: Meet-en monitoringsysteem starters

- Vergaren statistische informatie specifiek (doel)groepen starters

Natuurlijk betreft het hier geen uitputtende opsomming van acties, projecten en projectideeën. De dynamiek op startergebied is dermate hoog dat zich waarschijnlijk steeds weer nieuwe mogelijkheden tot structuurversterking voordoen.

De uitvoering van het startersbeleid 2004/2005 richt zich in eerste instantie vooral op de thema's 2 en 3 teneinde ondernemen te stimuleren en de basis te verbreden van de noodzakelijke ondersteunende infrastructuur voor starters.

3. Samenwerking, middelen en projectmogelijkheden.

Samenwerking tussen overheden, intermediaire organisaties, onderwijsinstellingen en bedrijfsleven is, met het oog op draagvlak en cofinanciering, nodig om tot uitvoering van het Actieplan Starters te komen. Vooral de inzet van de Kamer van Koophandel hierbij is onontbeerlijk.

De rol van de provincie varieert naar gelang thema en project. De provincie kan (een combinatie van) de volgende rollen vervullen: initiërend, stimulerend, coördinerend, regisserend, faciliterend, voorwaardenscheppend en uitvoerend. Deze rol dient per project nauw afgestemd te worden met relevante actoren in het veld.

Voor financiering van het actieplan wordt primair gekeken naar inzet van het EPD en van 'innovatieve acties'. Uitgangspunt is dat de financiering van de projecten (zowel in het actieplan als in het uitvoeringsprogramma) gerealiseerd wordt in nauwe samenwerking met en in aanvulling op andere partijen, voor het verkrijgen van de benodigde cofinanciering. Indien blijkt dat inzet van EPD-middelen en 'innovatieve acties' niet mogelijk is, word naar alternatieven gezocht.

Vanuit het EPD programma 2000-2006 zijn geen speciale maatregelen voor starters opgenomen. Wel is een aantal doelstellingen binnen het EPD opgenomen waar ook projecten, gericht op starters, binnen passen.

Met name de maatregelen 3.1 (EFRO) en 3.2 (ESF) kunnen voor projecten voor starters ingezet worden. Beide maatregelen kennen dezelfde doelstelling namelijk: het vergroten van de werkgelegenheid, creëren van banen en vergroten van de economische dynamiek door beginnende en bestaande ondernemingen te ondersteunen.

Het programma 'innovatieve acties' biedt met name mogelijkheden voor technostarters. De grootste opgave van het inzetten van Europese middelen is het verkrijgen van de benodigde cofinanciering.

Verder bestaat er, waar het individuele ondernemingen betreft, de mogelijkheid om een beroep te doen op het Technostartersfonds en het MKB-fonds.

Behalve de Europese middelen zijn ook reguliere middelen voor het startersbeleid inzetbaar, zie onderstaande tabel 1.

Tabel 1 Regulier beschikbaar budget

	2004	2005	2006	2007
Regulier budget	€30.300	€30.300	€30.300	€30.300
Toegezegd algemene beschouwingen	€75.000	€75.000	€75.000	€75.000
Totaal	€105.300	€105.300	€105.300	€105.300

Voor de periode 2004-2007 is een bedrag van 30.300 euro per jaar gereserveerd voor startersbeleid (product 7.1.1.11). Daarnaast heeft het college van GS het voorstel van Provinciale Staten overgenomen om een bedrag van 75.000 euro per jaar vrij te maken voor het startersbeleid in de periode 2004-2007. In tabel 2 wordt voorgesteld voor welke mogelijke projecten deze middelen ingezet kunnen worden.

Daarnaast zullen middelen van andere organisaties en overheden (door hen) ingezet moeten worden in het kader van cofinanciering.

Per project zullen co-financieringsmogelijkheden worden gescreend.

Tabel 2 Projecten Starters 2004 en 2005

	Beleidsthema
Flevolandse Ondernemersprijzen	II
Startersparadijs	II
Da's pas ondernemen	II
Mini-ondernemingen	II
Starterstraject	II
Netwerk startersadviseurs	III
Virtueel Startersloket	III
Bedrijfsopvolging	III
Extra begeleiding (pre)starters	III

Laatstgenoemd project behoeft enige toelichting:

Deze projectcategorie voorziet in een actieve begeleiding van de starter in een zeer vroege fase opdat de kwaliteit van het startersaanbod op peil blijft. Er zijn aanwijzingen dat deze momenteel afneemt. Omdat de kwaliteit van de starter het verschil kan uitmaken tussen succes en faillissement is het inzetten op ondersteuning van projecten die beogen de kwaliteit te verhogen, naast de projecten die beogen de infrastructuur voor starters 'in den brede' gewenst.

Juist omdat startersbeleid een buitengewoon sterke dynamiek vanuit het veld ondervindt kunnen nog niet genoemde projecten, deze projectenlijst verder aanvullen in de (nabije) toekomst.

Met de extra financiële middelen en met de inzet van onder andere het EPD kan Flevoland zich in deze periode profileren als een regio waar ondernemen aantrekkelijk is; een waar startersparadijs.

4. Projecten 2004 / 2005

In de periode 2004/2005 worden de navolgende projecten voorzien. Het is mogelijk dat sommige projecten een langere looptijd hebben. Deze komen in dat geval terug in de uitwerking van de voorziene projecten 2006/2007.

A. Flevolandse Ondernemersprijzen

Beschrijving:

Om het ondernemerschap te stimuleren is het belangrijk het een gezicht te geven dat mensen aanspreekt. Daartoe is het idee om jaarlijks een avond te organiseren voor het bedrijfsleven, met daarin de uitreiking van de ondernemersprijzen. Op deze avond worden de startersprijs, de innovatieprijs en als het kan ook de prijs voor de duurzame onderneming uitgereikt. De avond zal met veel publiciteit, TV, pers worden omgeven, zodat ondernemers daar hun voordeel mee kunnen doen.

Doel:

Stimuleren van het ondernemerschap in diverse categorieën in Flevoland.

Rol van de provincie:

Initiator, stimulator.

Betrokkenen:

Kamer van Koophandel, Syntens, Bedrijfsleven, Provincie, Radio en TV Flevoland, bedrijfskringen, Technocentrum.

Trekker:

Provincie, bedrijfsleven, KvK

Output:

Eén gala-avond per jaar waar de ondernemersprijzen worden uitgereikt, omgeven door veel media aandacht.

Start- en einddatum:

Januari 2004 – December 2005

B. Startersparadijs

Beschrijving:

Om het ondernemerschap te stimuleren zal onderzocht worden of een imagocampagne kan worden opgezet, waar Flevoland wordt neergezet als een startersparadijs. Aan de hand van statistieken is de slaagkans voor starters in Flevoland groter dan in de rest van het land. Ook in diverse publieke optredens zal de Gedeputeerde Economische Zaken deze boodschap verkondigen.

Doel:

Stimuleren van het zelfstandig ondernemerschap in Flevoland.

Rol van de provincie:

Initiator, stimulator.

Betrokkenen:

Kamer van Koophandel, Bedrijfsleven, Provincie, Radio en TV Flevoland, bedrijfskringen, Technocentrum en gemeenten.

Trekker:

Provincie, KvK

Output:

Het verschijnen van 5 artikelen in diverse media.

Start- en einddatum:
Januari 2004 – December 2005

C. Da's pas ondernemen

Beschrijving:

In het onderwijs wordt te weinig aandacht besteedt aan het zelfstandig ondernemerschap als vak. Leerlingen worden niet getraind in het opdoen van ondernemersvaardigheden. Het project "Das pas ondernemen" tracht hierin te voorzien. Middels een lesprogramma wordt leerlingen ondernemersvaardigheden aangeleerd. Dit project kan breed worden opgezet op scholen. De reikwijdte van het project is groot op de deelnemende scholen. In principe komen alle leerlingen daar dan in aanraking met het project. Het project richt zich op jongeren tussen de 11 en 17 jaar. Er zijn parallellen te trekken met de insteek van het succesvolle project 'scoren met techniek', dat leerlingen in aanraking brengt met de techniek.

Doel:

Alle leerlingen van deelnemende scholen kennis laten maken met het zelfstandig ondernemerschap.

Rol van de provincie:

Monitoren, stimuleren, faciliterend.

Betrokkenen:

PPA, Gemeenten, Scholingsinstituten, Provincie.

Trekker:

Gemeenten, scholen

Output:

Minimaal 2 scholen per jaar die dit concept adopteren.

Start- en einddatum:

Januari 2004 – December 2005.

D. Mini-ondernemingen

Beschrijving:

In Nederland is in tegenstelling tot de Verenigde Staten het ondernemerschap niet sterk verankerd in de cultuur. Het onderwijs moet meer aandacht besteden aan het zelfstandig ondernemerschap als carrièreperspectief. Het introduceren van mini-ondernemingen in het beroepsonderwijs heeft een aantoonbaar positief effect op het aantal startende ondernemers. Begint uit de groep mensen die geen mini-onderneming hebben opgezet gemiddeld 2% ooit een eigen bedrijf. Bij deelnemers aan een mini-onderneming ligt dit percentage op 7%. Bij een mini-onderneming wordt gewerkt in een groep van 10 personen die gedurende een schooljaar zelf een onderneming starten en runnen. Dit is niet alleen een goede voorbereiding op het zelfstandig ondernemerschap, maar zorgt er ook voor dat jongeren als ondernemende werknemers beter opgeleid zijn en met de juiste werkhouding in het bedrijfsleven aan de slag kunnen. Daarnaast is het zelfstandig ondernemerschap, door deelname aan mini-ondernemingen, eerder in zicht als mogelijk carrièreperspectief. Het vormt een verdiepingsslag van het project Da's pas ondernemen.

Doel:

Zelfstandig ondernemerschap en ondernemingsgeest onder studenten stimuleren en aanbieden als alternatief carrièreperspectief.

Rol van de provincie:

Monitoren, stimulerend, faciliterend.

Betrokkenen:

PPA, KvK, Scholingsinstituten, Bedrijfsleven, Stichting mini-ondernemingen.

Trekker:

Stichting mini-ondernemingen

Output:

Minimaal 2 scholen per jaar die dit concept adopteren.

Start- en einddatum:

Januari 2004 – December 2005.

E. Starterstraject

Beschrijving:

Startende ondernemers vertonen vaak een gebrek aan ondernemersvaardigheden. Zo heeft een gemiddelde starter op school niet geleerd wat het starten van een eigen onderneming inhoudt. Sinds het vervallen van de verplichting om een basisdiploma ondernemersvaardigheden te hebben voor het starten van een onderneming is dit er niet beter op geworden. Aan de andere kant heeft de afschaffing wel geleid tot een significante toename van het aantal startende ondernemers. Indien startende ondernemers beter voorbereid zijn op het zelfstandig ondernemerschap dan zal het aantal geslaagde starters toenemen en wordt tevens de kwaliteit van de starter verhoogd. De Kamer van Koophandel heeft een eerste aanzet gedaan voor een vervolg van het Flevoland Starterstraject (FST). De ervaringen met het FST waren positief. Een vervolg van het FST in een Starterstraject kent een grote toegevoegde waarde. Voor dit vervolg op het FST zal gebruikt worden gemaakt van de reeds opgedane kennis en ervaring, aangevuld met nieuwe inzichten.

Doel:

Ontwikkelen, in samenwerking met o.a. de KvK, van een traject om potentiële starters beter voor te bereiden op het zelfstandig ondernemerschap c.q. een programma ter voorbereiding op en ter continuering van het ondernemerschap.

Rol van de provincie:

Ondersteunend, stimulerend.

Betrokkenen:

Kamer van Koophandel, Syntens, Bedrijfsleven, Ontwikkelingsmaatschappij, Gemeenten, Belastingdienst, Banken, Provincie.

Trekker:

KvK, provincie

Output:

Traject voor minimaal 30 startende ondernemers per jaar.

Start- en einddatum:

Januari 2004 – December 2005

F. Netwerk startersadviseurs

Beschrijving:

De KvK, Syntens en de Aanjager hebben een analyse gemaakt ten behoeve van de startersbijeenkomst van 7 maart van de situatie in Flevoland. Daarbij wordt het verzoek aan de provincie gedaan voor een bijdrage ten behoeve van de vorming van een startersnetwerk. Het startersnetwerk moet bestaan uit de adviseurs van starters, die van elkaar moeten leren en daarmee de starter beter en gericht kunnen voorlichten en adviseren. Deze gedachte sluit goed aan bij het

provinciaal startersbeleid waarbij de verdere professionalisering van de startersadviseurs een uitgangspunt is.

Doel:

Het versterken van de startersadvisering in alle fasen in Flevoland.

Rol provincie:

Stimulerend, ondersteunend.

Betrokkenen:

KvK, Syntens, Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland, Bedrijfsleven, Gemeenten, Provincie.

Trekker:

KvK, OMF, Syntens

Output:

Cursus voor startersadviseurs en minimaal één jaarlijks overleg tussen de startersadviseurs.

Start- en einddatum:

Januari 2004 – December 2005

G. Virtueel startersloket

Beschrijving:

Prestarters, starters en doorstarters hebben behoefte aan informatie over onderwerpen die te maken hebben met het starten van een eigen bedrijf. De Kamer van Koophandel heeft wettelijke taken in de voorlichting van starters. Naarmate men vordert in het proces verandert de informatiebehoefte. Zo heeft men in de prestartfase vooral behoefte aan informatie over de commerciële mogelijkheden. Indien men daadwerkelijk wil gaan starten verandert de informatiebehoefte; deze wordt gevarieerder en gericht, zoals bijvoorbeeld informatie over fiscale aspecten en de administratieve inrichting van het bedrijf. Om drempels zoveel mogelijk weg te nemen is het belangrijk de informatievoorziening aan (pre)starters en doorstarters provinciebreed in te richten. Een virtueel startersloket is hierin een welkome voorziening.

Doel:

Ontwikkelen, in samenwerking met de KvK, en het bedrijfsleven van een virtueel loket om (pre)starters, starters en doorstarters te informeren over onderwerpen, organisaties, gemeenten, locaties etc. die samenhangen met het (door)starten van een eigen onderneming.

Rol van de provincie:

Ondersteunend, stimulerend.

Betrokkenen:

Kamer van Koophandel, Syntens, Bedrijfsleven, Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland (OMF), Gemeenten, Belastingdienst, Banken, Provincie.

Trekker:

KvK, bedrijfsleven

Output:

Website waarin alle relevante informatie voor (pre)starters in Flevoland verzameld is.

Start- en einddatum:

Januari 2004 – December 2005

H. Bedrijfsopvolging

Beschrijving:

Ook onder de ondernemers slaat de vergrijzing toe. Een deel van de ondernemers krijgt in de toekomst problemen met de bedrijfsopvolging. Veelal heeft men binnen de directe omgeving geen opvolgers paraat. Hierdoor worden goed lopende bedrijven beëindigd, wat ten koste gaat van de bedrijvigheid in Flevoland. In Flevoland zal de vergrijzing zich weliswaar iets later voordoen dan in de rest van Nederland, maar reeds nu dient een methodiek te worden ontwikkeld om hiermee om te gaan. Het koppelen van veelbelovende starters aan deze bedrijven is het uiteindelijke oogmerk van dit project.

Doel:

Het in beeld brengen van de aard en omvang van de opvolgingsproblematiek.

Rol provincie:

Participerend, ondersteunend, voorlichtend, analyserend.

Betrokkenen:

KvK, PPA, Bedrijfsleven, Syntens, Provincie.

Trekker:

KvK

Output:

Inventarisatie van de bedrijfsopvolging problematiek in Flevoland.

Start- en einddatum:

September 2004 – December 2005

I. Extra begeleiding (pre)starters

Beschrijving:

Het project extra begeleiding (pre)starters voorziet in een actieve begeleiding van de starter in een zeer vroege fase opdat de kwaliteit van het startersaanbod op peil blijft. Voor een deel voorziet het project Starterstraject hierin. Starters die hiervan geen gebruik kunnen/willen maken moeten op meer individuele wijze de mogelijkheid geboden krijgen op begeleiding. Uit bestaande projecten, zoals het Starters Service Centrum (SSC) in Almere, of het Servicecentrum in het OCF in Lelystad voor starters vanuit een uitkeringssituatie kunnen de goede elementen worden gehaald als aanvulling op de dienstverlening van de KvK.

Doel:

Ontwikkelen, in samenwerking met o.a. de KvK, van een individuele trajectbegeleiding voor (pre)starters.

Rol van de provincie:

Ondersteunend, stimulerend, Initierend.

Betrokkenen:

Kamer van Koophandel, Syntens, Bedrijfsleven, Ontwikkelingsmaatschappij, Gemeenten, Belastingdienst, Banken, Provincie.

Trekker:

KvK, provincie

Output:

Individueel traject voor tenminste 10 (pre)starters per jaar buiten de gemeente Almere.

Start- en einddatum:
Januari 2004 – December 2005

5. Beoogd resultaat 2007

Het startersbeleid van de provincie is er in het algemeen op gericht de kwantiteit en kwaliteit van de starters te vergroten respectievelijk te verbeteren. Deze doelstelling wordt overigens door vrijwel alle actoren die op dit terrein bezig zijn gehanteerd. De provincie zal zich in eerste instantie vooral richten op de infrastructuur die de starter in staat stelt verantwoordelijke keuzes te maken. Gelet op het economisch tij is een gerichte ondersteuning van starters met het oog op de toename van de werkgelegenheid, van groot belang.

Beoogd wordt dat de verschillende categorieën starters in 2007 de aangeboden informatie en begeleiding in de provincie Flevoland tenminste als ruim voldoende beoordelen.

Bezien zal worden of extern verkregen onderzoeksresultaten (Mentor Touch) – zie nota startersbeleid – waar mogelijk samen met nadere gegevens van de Kamer van Koophandel, kunnen dienen als nulmeting, dan wel aangevuld moeten worden.

Aan het einde van de periode dient nogmaals een meting te worden uitgevoerd, die betrokken kan worden bij de evaluatie van het startersbeleid in de periode 2004-2007.